

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Maaparandusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (1042 SE)

Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

Maaelukomisjonis 19.10.2026

Eelnõu eesmärk

- Parandada maaparandushoiu korraldamist;
- Vähendada riigiasustuse töökoormust ja tõhustada asjaajamist;
- Vähendada isikute halduskoormust.

Eelnõukohase seadusega muudetakse:

- maaparandusseadust
- keskkonnaseadustiku üldosa seadust
- veeseadust
- riigilõivuseadust

Ehitusõiguse muudatused – bürokraatia vähendamine

Muudatus	Selgitus
ehitus- ja kasutusloa taotlus → ehitus- ja kasutusteatis	Ehitamisest ja kasutamisest teatatakse. MaRu annab loa, kui on vaja esitada tingimusi.
muu tegevuse loa taotlus → muu tegevuse teatis	Muust tegevusest teatatakse, ei esitata taotlust.
osadest kooskõlastustest loobumine	Loobutakse kooskõlastustest, mis pole otseselt vajalikud maaparandussüsteemi toimimise tagamiseks. kinnisasjal maakorraldustoimingu tegemine ja kinnisasja sihtotstarbe ja kasutusotstarbe muutmine
võimalus ehitada üksikrajatisena	Ehitusteatis tuleb esitada üksnes nelja tüüpi üksikrajatiste puhul (seni oli vajalik ehitusluba). Kasutusteatis esitatakse alati igal juhul. eesvoolul paiknev truup, keskkonnakaitseks vajalik rajatis, regulaatorkaev, maaparandussüsteemi teenindav tee
väikesüsteemi ehitamine lihtsam	Väikesüsteemi, millele asukohast tulenevalt ei ole seatud avalik-õiguslikke kitsendusi, ehitusteatis ei ole vaja esitada (seni oli vajalik ehitusluba).

Täpsustatakse termineid

Muudatus	Selgitus
Üksikrajatis – uus termin	Uue termini kasutuselevõtmine aitab lihtsustada ehitamist.
Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk	Üksik veejuhe ei moodusta enam maaparandussüsteemi reguleerivat võrku. Olemasolevad 25 jäävad registrisse.
Maaparandussüsteemi üldparameetrid	Lihtsustab arusaamist, millal on tegemist rekonstrueerimisega ja millal hoiuga. Varem ei olnud neid kirjeldatud.
Lisavett juhtiv isik	Lisavett juhtiv isik on lisavett juhtiva rajatise omanik.
Muudetakse väikesüsteemi määratlust selliselt, et see ei pea kuuluma ühele omanikule.	Väikesüsteemi uus määratlus ei sõltu muutuvatest teguritest (vähendab üldjuhul halduskoormust).

Maaparandusühistud

Muudatus	Selgitus
Lihtsustatakse maaparandusühistu asutamist ja lõpetamist	Soodustab maaparandushoidu läbi maaparandusühistu.

MaRu töökoormuse vähendamine

Ehitusõiguse muudatused (vt slaid 4)	- ehitus- ja kasutusloa taotlus → ehitus- ja kasutusteatis - muu tegevuse loa taotlus → muu tegevuse teatis - osadest kooskõlastustest loobumine - Võimalus ehitada üksikrajatisena - väikesüsteemi ehitamine lihtsam
Maaparandushoiukava koostamisest loobumine	Keskendutakse ajakohaste andmete esitamisele.
Riigieesvoolu uuendusprojekti koostamine ei ole alati vajalik	Aitab teha töid kiiremini ja odavamalt.
Maaparandusühistu puhul lisavett juhtiva isiku hoiukulude arvutusi ei tee enam MaRu.	Maaparandusühistu tellib arvutused projekteerijalt.

Mis muutub teistes seadustes?

Keskkonnaseadustiku üldosa seadus

Kallasraja tõkestamiseks loa andmine

MaRu luba ei anna, kõik load annab KOV

Veeseadus

Üleujutusriskide maandamisel on viide maaparandushoiukavale

Maaparanduse eesmärk on liigvee ärajuhtimine ja see kattub üleujutuse riskide vähendamise eesmärgiga

Sõnastuse lihtsustus:
„on seotud veekoguga“

„kattub veekoguga“

Riigilõivuseadus

Ehitusloa riigilõiv

Ehitusluba asendatakse ehitusteatisega, millel riigilõivu ei ole

Mõjud

- Olulist sotsiaalsed, demograafilist mõju ning mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele ei kaasne.
- **Mõju avaldub:** majandus, elu- ja looduskeskkond, regionaalareng ning riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse töökorraldus.
 - Loamenetluste asendamine teatisepõhiste menetlustega:
 - ✓ **kiirendab** asjaajamist
 - ✓ vähendab nii maaomanike ja ettevõtjate **halduskoormust**
 - ✓ vähendab avaliku sektori asutuste **töökoormust**
 - **MaRu töökoormus** väheneb eelkõige maaparandussüsteemi mõjutava muu tegevuse, millele muud luba ei anta, lihtsustuste tõttu (teatis) ja osadest kooskõlastustest loobumise tõttu.

Mõjutatud sihtrühmad

- **Maatuludusmaa maaomanikud**, kelle kinnisasjal paiknevad maaparandussüsteemid, sh väikesüsteemid või eesvoolud (otseselt 100–200 aktiivset maaparandussüsteemi ehitamiseks esitavaid taotlusi esitavat maaomanikku, kaudselt umbes 135000 maaparandussüsteemi omavat maaomanikku).
- **Ettevõtjad** (põllumajandus-, metsandus-, arendus- ja ehitusettevõtjad), kes tegelevad maaparandussüsteemide rajamise, rekonstrueerimise või muu maaparandussüsteemi mõjutava tegevuse kavandamisega (160 ettevõtjat aastas).
- **Maaparandusühistud** (57), kelle roll ja kohustused maaparandussüsteemide hoiul muutuvad selgemaks ning kelle halduskoormus väheneb.
- **Avalik sektor**, eelkõige MaRu, kaudselt kohalikud omavalitsused.

Millal seadust rakendama hakatakse?

Seadus üldjuhul,	1. jaanuar 2028. a
Kuid § 1 punktid 74, 81 ja 90 § 2 § 3 punkt 1	üldises korras